

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2018/19:SfU21

Ekonomisk familjepolitik

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår ett flertal motionsyrkanden om bl.a. barnbidrag, föräldrapenning, underhållsstöd och bostadsbidrag.

I betänkandet finns 16 reservationer (M, SD, C, KD, L).

Behandlade förslag

Ett sextiotial yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2018/19.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Utskottets överväganden	7
Den ekonomiska familjepolitiken	7
Barnbidrag	11
Föräldraförsäkringen	13
Underhållsstöd och bostadsbidrag	18
Övriga förmåner	22
Reservationer	25
1. Allmänt om ekonomisk familjepolitik, punkt 1 (M)	25
2. Allmänt om ekonomisk familjepolitik, punkt 1 (SD)	25
3. Allmänt om ekonomisk familjepolitik, punkt 1 (C)	26
4. Allmänt om ekonomisk familjepolitik, punkt 1 (KD)	27
5. Allmänt om ekonomisk familjepolitik, punkt 1 (L)	28
6. Reserverade dagar, punkt 2 (SD, KD)	29
7. Föräldraförsäkringen, punkt 4 (M, C)	29
8. Föräldraförsäkringen, punkt 4 (SD)	30
9. Föräldraförsäkringen, punkt 4 (KD)	31
10. Underhållsstöd och bostadsbidrag, punkt 5 (M)	32
11. Underhållsstöd och bostadsbidrag, punkt 5 (SD)	33
12. Underhållsstöd och bostadsbidrag, punkt 5 (C)	34
13. Underhållsstöd och bostadsbidrag, punkt 5 (KD)	35
14. Underhållsstöd och bostadsbidrag, punkt 5 (L)	36
15. Övriga förmåner, punkt 6 (M)	36
16. Övriga förmåner, punkt 6 (L)	37
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	38
Motioner från allmänna motionstiden 2018/19	38

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Allmänt om ekonomisk familjepolitik

Riksdagen avslår motionerna

2018/19:510 av Joar Forssell (L),

2018/19:624 av Yasmine Larsson (S),

2018/19:703 av Hillevi Larsson m.fl. (S),

2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 6,

2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 6,

2018/19:2297 av Åsa Lindhagen m.fl. (MP) yrkande 6,

2018/19:2587 av Emma Carlsson Löfdahl m.fl. (L),

2018/19:2760 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 1,

2018/19:2843 av Annika Qarlsso m.fl. (C) yrkande 10,

2018/19:2918 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 11 och

2018/19:2997 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 1–4 och 10.

Reservation 1 (M)

Reservation 2 (SD)

Reservation 3 (C)

Reservation 4 (KD)

Reservation 5 (L)

2. Reserverade dagar

Riksdagen avslår motionerna

2018/19:84 av Alexander Christiansson (SD),

2018/19:572 av Patrick Reslow (SD),

2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 5,

2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 5 och

2018/19:2997 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkande 6.

Reservation 6 (SD, KD)

3. Barnbidrag

Riksdagen avslår motionerna

2018/19:90 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD),

2018/19:512 av Joar Forssell (L),

2018/19:1450 av Magdalena Schröder (M),

2018/19:1836 av Jan Ericson (M) och

2018/19:2343 av Magnus Ek (C).

4. Föräldraförsäkringen

Riksdagen avslår motionerna

2018/19:92 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD),

2018/19:300 av Angelica Lundberg (SD),
 2018/19:468 av Gulan Avci (L),
 2018/19:1135 av Azadeh Rojhan Gustafsson (S),
 2018/19:1209 av Lars Beckman (M),
 2018/19:1485 av Sofia Nilsson (C),
 2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 3 och 9,
 2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 3 och 9,
 2018/19:2513 av Rickard Nordin (C),
 2018/19:2517 av Rickard Nordin (C),
 2018/19:2806 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 8,
 2018/19:2860 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 12,
 2018/19:2992 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 28 och
 2018/19:2997 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 5, 7, 9, 11 och
 16.

Reservation 7 (M, C)

Reservation 8 (SD)

Reservation 9 (KD)

5. Underhållsstöd och bostadsbidrag

Riksdagen avslår motionerna

2018/19:1120 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 19,
 2018/19:1136 av Johan Löfstrand m.fl. (S),
 2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 12,
 2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 12,
 2018/19:2593 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 11,
 2018/19:2759 av Johan Forssell m.fl. (M),
 2018/19:2779 av Emma Hult m.fl. (MP) yrkande 9,
 2018/19:2831 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 42,
 2018/19:2860 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 17 och
 2018/19:2997 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 41, 43 och 46.

Reservation 10 (M)

Reservation 11 (SD)

Reservation 12 (C)

Reservation 13 (KD)

Reservation 14 (L)

6. Övriga förmåner

Riksdagen avslår motionerna

2018/19:1829 av Jan Ericson (M),
 2018/19:2053 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 4 och
 2018/19:2921 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 45.

Reservation 15 (M)

Reservation 16 (L)

Stockholm den 9 april 2019

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Maria Malmer Stenergard

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Maria Malmer Stenergard (M), Rikard Larsson (S), Carina Ohlsson (S), Katarina Brännström (M), Solveig Zander (C), Nooshi Dadgostar (V), Julia Kronlid (SD), Kadir Kasirga (S), Björn Petersson (S), Barbro Westerholm (L), Mats Berglund (MP), Arin Karapet (M), Ann-Sofie Alm (M), Linda Lindberg (SD), Pia Steensland (KD), Ann Oskarsson (SD) och Erica Nådin (S).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet ett flertal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2018/19. Motionerna tar upp olika frågor om bl.a. barnbidrag, föräldrapenning, underhållsstöd och bostadsbidrag.

En förteckning över behandlade förslag finns i bilagan.

Utskottets överväganden

Den ekonomiska familjepolitiken

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om att utreda en ny modell för föräldraförsäkringen, om barnfattigdom, om reserverade dagar och om överlåtelse av föräldrapenning.

Jämför reservation 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (KD), 5 (L) och 6 (SD, KD).

Gällande ordning

Föräldrapenningförmåner lämnas i två olika former, dels föräldrapenning för vård av barn med anledning av barns födelse eller adoption, dels tillfällig föräldrapenning i särskilda situationer när någon avstår från förvärvsarbete för att vårda ett barn eller i samband med att ett barn har avlidit.

Rätt till föräldrapenning har en försäkrad förälder som vårdar barn under tid när han eller hon inte förvärvsarbetar eller avstår från förvärvsarbete. Som villkor gäller att föräldern under tiden till huvudsaklig del faktiskt vårdar barnet på det sätt som krävs med hänsyn till barnets ålder.

Föräldrapenning betalas ut till barnets föräldrar eller till den som är särskilt förordnad vårdnadshavare samt till blivande adoptivföräldrar. Vidare kan föräldrapenning betalas ut till en förälders make om de stadigvarande sammanbor och till en förälders sambo som tidigare har varit gift med eller har eller haft barn med föräldern. Från den 1 juli 2019 gäller att en förälders sambo likställs med en förälder även då föräldern och sambon inte varit gifta med varandra eller inte har eller har haft barn tillsammans.

Både föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning beräknas på föräldrarnas sjukpenninggrundande inkomst (SGI). Denna fastställs av Försäkringskassan utifrån den beräknade årliga arbetsinkomsten.

Föräldrapenning med anledning av ett barns födelse lämnas under högst 480 dagar sammanlagt för föräldrarna. Av dessa lämnas 390 dagar med belopp på sjukpenningnivå eller grundnivå och 90 dagar på lägstanivå. Föräldrapenning kan tas ut till dess att ett barn avslutat första året i grundskolan, eller t.o.m. den dagen då barnet fyller åtta år. För barn födda från den 1 januari 2014 kan 96 dagar sammanlagt sparas t.o.m. den dag då barnet fyller tolv år eller när barnet slutar i årskurs 5 i grundskolan. Övriga dagar måste tas ut före fyra års ålder.

Särskilda regler gäller för barn som blir bosatta i Sverige efter det första levnadsåret.

När båda föräldrarna är vårdnadshavare har de rätt till hälften var av det totala antalet föräldrapenningdagar. En förälder kan överlåta ett visst antal

dagar med föräldrapenning på sjukpenningnivå till den andra föräldern, s.k. reserverade dagar. För barn födda den 1 januari 2016 eller senare gäller att 90 dagar på sjukpenningnivå är reserverade och inte kan avstås till den andra föräldern. Den som har ensam vårdnad om barnet har rätt till alla 480 dagarna.

Motionerna

Moderaterna

I kommittémotion 2018/19:2760 av Johan Forssell m.fl. (M) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att regeringen ska göra relevanta lagändringar för att föräldrapenning på grundnivå, dvs. för den som inte har en arbetsinkomst, ska begränsas till 365 dagar. För att stärka arbetslinjen för dem som aldrig fått sitt första jobb bör en växling göras mellan föräldrapenning och utökad förskola.

Ulf Kristersson m.fl. (M) begär i partimotion 2018/19:2918 yrkande 11 ett tillkännagivande om kvalificering genom arbete för full föräldrapenning. För dem som saknar sjukpenninggrundande inkomst, dvs. de som aldrig fått sitt första jobb, inte minst utrikes födda kvinnor, bör föräldrapenningen begränsas till tolv månader.

Sverigedemokraterna

I kommittémotion 2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) begärs i yrkande 5 ett tillkännagivande om att helt avkivota föräldraförsäkringen och återge makten till familjerna. I yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om en flexibel föräldrapenning. Vid överlåtelse av föräldrapenning ska i första hand den andra vårdnadshavaren komma i fråga. Först därefter ska en sambo kunna vara föräldraledig i stället för föräldrarna. Det finns även skäl att öppna upp för att mor- och farföräldrar ska kunna ta del av föräldraförsäkringen.

Även i kommittémotion 2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 5 och 6 finns förslag om att avkivota föräldraförsäkringen och om en flexibel föräldraförsäkring.

I motion 2018/19:84 av Alexander Christiansson (SD) begärs ett tillkännagivande om att avkivota föräldraförsäkringen så att alla familjer kan planera sin tid efter familjens bästa.

I motion 2018/19:572 av Patrick Reslow (SD) begärs ett tillkännagivande om de öronmärkta dagarna i föräldraförsäkringen, som enligt motionären bör avskaffas.

Centerpartiet

I kommittémotion 2018/19:2843 av Annika Qarllsson m.fl. (C) begärs i yrkande 10 ett tillkännagivande om att skapa moderna lösningar för föräldralelighet och barnomsorg som fokuserar på barnets bästa samt främjar jämställdhet och familjers frihet. Motionärerna vill inte se några fler öronmärkta månader. Däremot anser de att jämställdhetsbonusen ska återinföras, att dagar ska

kunna överlåtas till ytterligare två närstående personer, att samma regler i föräldraförsäkringen ska gälla för anställda och företagare samt att en s.k. vabonus ska införas.

Kristdemokraterna

Ebba Busch Thor m.fl. (KD) begär i partimotion 2018/19:2997 yrkandena 1 och 2 tillkännagivanden om familjens betydelse för barnen och samhället och om att föräldrarna är de viktigaste personerna i barnets liv. I yrkandena 3 och 4 begärs tillkännagivanden om att alla politiska beslut ska analyseras utifrån vilka konsekvenser de får för familjer och nära relationer och att politiken ska möjliggöra för föräldrar att få mer tid för barnen. I yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om att avskaffa tvångskvoteringen i föräldraförsäkringen. Föräldraskapet är ett gemensamt åtagande, och föräldrarna bör därför själva få avgöra om och hur föräldrapenningdagarna ska användas. Det är föräldrarna som vet bäst vad som passar den egna familjen och de egna barnen. I yrkande 10 begärs ett tillkännagivande om att införa en rätt för vårdnadshavare att överlåta föräldrapenningdagar till närstående. Dagar ska kunna överlåtas till andra närstående som inte lever i samma hushåll, t.ex. far- och morföräldrar eller vuxna syskon.

Liberalerna

I kommittémotion 2018/19:2587 av Emma Carlsson Löfdahl m.fl. (L) begärs ett tillkännagivande om att utreda en ny modell för föräldraförsäkringen likt den som finns i Norge. Där kan föräldrar välja mellan att få 100 procent av lönen under 49 veckor eller 80 procent av lönen under 59 veckor. Motionärerna vill att föräldrarna ska kunna välja mellan en kortare försäkring med högre ersättning eller en längre med lägre ersättning samt att merparten av föräldrapenningdagarna ska kunna användas till dess att barnet fyllt två år. Vidare bör de 90 lägstanivådagarna slopas och taket i den tillfälliga föräldrapenningen höjas till 10 prisbasbelopp.

I motion 2018/19:510 av Joar Forssell (L) begärs ett tillkännagivande om att utreda möjligheterna att förkorta föräldraförsäkringen. Försäkringen är överdrivet lång, håller kvinnor borta från arbetsmarknaden och cementerar ojämställdhet. Den bör därför kortas till tolv månader och kunna användas till dess att barnet fyller två år.

Socialdemokraterna

I motion 2018/19:624 av Yasmine Larsson (S) begärs ett tillkännagivande om en nollvision och en översyn av den ekonomiska familjepolitiken med syfte att bekämpa barnfattigdomen i Sverige. Enligt Rädda Barnens rapport 2015 lever 234 000 barn i ekonomisk utsatthet. Motionären anser att det krävs utbildningsinsatser för att få föräldrarna i arbete och en förstärkning av socialförsäkringssystemet, t.ex. höjningar av barnbidraget.

I motion 2018/19:703 av Hillevi Larsson m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande om en individualiserad föräldraförsäkring. En sådan behövs för att Sverige ska nå målet om ett jämställt familjeliv och därigenom ett jämställt arbetsliv.

Miljöpartiet

I motion 2018/19:2297 av Åsa Lindhagen m.fl. (MP) begärs i yrkande 6 ett tillkännagivande om att föräldraförsäkringen bör tredelas. En tredjedel ska kunna överlåtas till andra vuxna som tar föräldransvar. Det ska inte heller krävas att man är gift eller sambo.

Utskottets ställningstagande

En grundläggande strävan inom den ekonomiska familjepolitiken är att skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor för alla barn. Att förbättra situationen för familjer med låg ekonomisk standard är en prioriterad uppgift. Det är känt att hushåll med en ensamstående förälder som har flera barn har en utsatt ekonomisk situation och att detta särskilt gäller för kvinnor. Vidare har barnhushåll där någon förälder är utrikes född ofta en låg ekonomisk standard. Flera steg för en förbättrad ekonomisk standard har under senare år tagits bl.a. genom höjningar av underhållsstödet, föräldrapenning på grundnivån och barnbidraget. Bland annat åldersdifferentierades och höjdes underhållsstödet den 1 augusti 2018 och den 1 januari 2019. Vidare införs stegvis höjda inkomstgränser inom bostadsbidraget under 2018–2021. Av nu nämnda skäl är utskottet i nuläget inte berett att föreslå att riksdagen ska göra ett tillkännagivande med anledning av motion 2018/19:624 (S) om barnfattigdom.

När det gäller frågan om större förändringar av föräldraförsäkringen som föreslås i flera motioner noterar utskottet att Utredningen om en modern föräldraförsäkring har lämnat förslag till en ny modell för föräldraförsäkringen i utredningsbetänkandet Jämställt föräldraskap och goda uppväxtvillkor för barn (SOU 2017:101). Utredningen föreslår bl.a. att föräldrapenning ska lämnas under högst 460 dagar sammanlagt för föräldrarna fram till dess att barnet fyllt tio år. Till och med barnets tredje levnadsår ska föräldrapenning lämnas med högst 390 dagar. För tid därefter ska föräldrapenning kunna lämnas med högst tio dagar per barn och år. Förslaget innebär även att de 90 dagarna på lägstanivån slopas. Vid gemensam vårdnad föreslås föräldrarna få hälften av dagarna var. För tid t.o.m. barnets tredje levnadsår ska 130 dagar per barn reserveras för vardera föräldern. För tid därefter får varje förälder tre reserverade dagar per barn och år. Vidare ska en vårdnadshavare kunna överlåta sin rätt till föräldrapenning till en person som inte är barnets förälder eller likställd med förälder. Överlåtelse ska dock inte kunna ske av dagar som är reserverade för den andra föräldern. Fram till det att barnet fyller tre år ska 60 dagar kunna överlåtas. Därefter ska högst fyra dagar per barn och år kunna överlåtas.

Utredningsförslagen bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Enligt utskottets mening bör regeringens beredning av förslagen avvaktas och några förändringar av föräldraförsäkringen bör i nuläget inte genomföras, vare sig det gäller ett avskaffande av de reserverade dagarna, en återinförd jämställdhetsbonus eller en begränsning av antalet dagar med föräldrapenning. Något skäl att föreslå att riksdagen ska göra tillkännagivanden om dessa frågor finns därför inte.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2018/19:2760 (M) yrkande 1, 2018/19:2918 (M) yrkande 11, 2018/19:2843 (C) yrkande 10, 2018/19:2587 (L), 2018/19:510 (L), 2018/19:1639 (SD) yrkandena 5 och 6, 2018/19:1640 (SD) yrkandena 5 och 6, 2018/19:84 (SD), 2018/19:572 (SD), 2018/19:2997 (KD) yrkandena 1–4, 6 och 10, 2018/19:703 (S) och 2018/19:2297 (MP) yrkande 6.

Barnbidrag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om att behovspröva barnbidraget, om att begränsa antalet barnbidrag för familjer med många barn och om barnbidrag vid vårdnadstvister.

Gällande ordning

Barnbidraget betalas ut med 1 250 kronor per månad och betalas ut t.o.m. det kvartal då barnet fyller 16 år. Flerbarnstillägg lämnas per månad med 150 kronor för det andra barnet, 580 kronor för det tredje barnet och 1 010 kronor för det fjärde barnet. För varje ytterligare barn lämnas flerbarnstillägg med 1 250 kronor per månad.

Förlängt barnbidrag betalas ut med 1 250 kronor per månad fr.o.m. kvartalet efter det att barnet har fyllt 16 år om barnet studerar vid grundskola eller deltar i viss annan motsvarande utbildning, t.ex. grundsärskolan. Denna förmån betalas ut t.o.m. den månad då barnet slutför utbildningen eller avbryter studierna.

Motionerna

I motion 2018/19:1450 av Magdalena Schröder (M) begärs ett tillkännagivande om att reformera barnbidraget till ett studiebidrag fr.o.m. den dag då barnet omfattas av skolplikten. Barnbidraget bör endast betalas ut till föräldrar vars barn närvarar i skolan och får accepterade resultat i undervisningen.

I motion 2018/19:1836 av Jan Ericson (M) begärs ett tillkännagivande om att se över möjligheten att begränsa barnbidraget. Enligt motionären finns det ingen anledning att ge barnbidrag till samma familj för hur många barn som helst.

I motion 2018/19:90 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD) begärs ett tillkännagivande om att reservera barnbidrag vid vårdnadstvister. Om föräldrarna har gemensam vårdnad om ett barn betalas barnbidraget ut till båda. När föräldrar tvistar om vårdnaden är oftast modern ensam vårdnadshavare då tvisten pågår. Hon får då hela barnbidraget. Hälften av barnbidraget bör därför reserveras till dess att vårdnadstvisten är avgjord. Om modern får vårdnaden återbetalas pengarna. I annat fall går de till pappan.

I motion 2018/19:2343 av Magnus Ek (C) begärs ett tillkännagivande om att utreda en behovsprövning av barnbidraget. Genom att behovspröva barnbidraget kan det mer träffsäkert än i dag bidra till dem som har det största behovet. Pengar kan frigöras för annat, t.ex. sjukvården. Administrativa hinder torde enligt motionären vara överkomliga.

I motion 2018/19:512 av Joar Forssell (L) begärs ett tillkännagivande om att utreda en behovsprövning av barnbidraget. Motionären ser det som anmärkningsvärt att över 30 miljarder kronor varje år satsas på bidrag som främst går till en välmående medelklass.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottet är det nuvarande barnbidragssystemet väl fungerande. Det har hög legitimitet och uppfattas som rättvist. Administrationskostnaden är låg, och risken för felaktigt utnyttjande är liten. Barnfamiljernas ekonomi har under flera år förbättrats bl.a. genom höjningar av barnbidraget och det förlängda barnbidraget, senast med 200 kronor per barn och månad från den 1 mars 2018.

Eftersom barnbidragssystemet fungerar väl ser utskottet ingen anledning att utreda frågan om en behovsprövning av barnbidraget, att förorda en omvandling av barnbidraget till ett studiebidrag från skolåldern eller att begränsa antalet barnbidrag för familjer med många barn. Motionerna 2018/19:1450 (M) och 2018/19:1836 (M), 2018/19:2343 (C) och 2018/19:512 (L) avstyrks därför.

Av socialförsäkringsbalken framgår att den som har ensam vårdnad om ett barn får barnbidraget. Förslaget om att frysa barnbidraget för en ensamstående förälder i avvaktan på att en vårdnadstvist blir avgjord skulle kunna innebära att vårdnadshavaren försätts i en svår ekonomisk situation. Utskottet kan med hänsyn härtill inte ställa sig bakom motion 2018/19:90 (SD) och avstyrker därför motionen.

Föräldraförsäkringen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. en generell graviditetspenning, förlängt SGI-skydd till tre år, fler s.k. dubbeldagar och ett ökat antal dagar med tillfällig föräldrapenning.

Jämför reservation 7 (M, C), 8 (SD) och 9 (KD).

Gällande ordning

Graviditetspenning

En försäkrad som är gravid har rätt till graviditetspenning om graviditeten sätter ned hennes förmåga att utföra sitt förvärvsarbete med minst en fjärdedel och hon inte kan omplaceras till ett annat mindre ansträngande arbete. Detsamma gäller om den gravida kvinnan på grund av risk för bl.a. fosterskador har stängts av från sitt arbete enligt arbetsmiljölagen (1977:1160). Ersättning kan lämnas tidigast fr.o.m. den sextionde dagen och längst t.o.m. den elfte dagen före den beräknade tidpunkten för barnets födelse. Rätten till graviditetspenning vid risker i arbetsmiljön gäller inte bara arbetstagare utan även gravida egenföretagare.

Föräldrapenning

Som redan nämnts betalas föräldrapenning med anledning av ett barns födelse ut under totalt 480 dagar sammanlagt för båda föräldrarna. Föräldrapenning för samma barn och tid kan lämnas till båda föräldrarna samtidigt under barnets första levnadsår, s.k. dubbeldagar. Som mest kan 30 sådana dagar tas ut.

Föräldrapenningen har tre olika ersättningsnivåer: sjukpenningnivån, grundnivån och lägstanivån. För 390 av de 480 dagarna lämnas ersättning baserad på SGI:n (sjukpenningnivå). För föräldrar som har haft låga eller inga inkomster lämnas i stället ersättning med ett fast belopp för dessa dagar, 250 kronor per dag (grundnivå). De återstående 90 dagarna ersätts lika för alla, med 180 kronor per dag (lågstanivå). Under de första 180 dagarna lämnas ersättning antingen på sjukpenningnivån eller på grundnivån. För att få föräldrapenning på sjukpenningnivå de första 180 dagarna krävs att föräldern 240 dagar i följd före barnets födelse eller den beräknade tidpunkten för födelsen dels har varit försäkrad för sjukpenning, dels under hela den tiden skulle ha haft rätt till sjukpenning som överstiger lägstanivån. Om inte villkoren är uppfyllda lämnas föräldrapenning enligt grundnivån.

SGI fastställs av Försäkringskassan utifrån beräknade årliga arbetsinkomster. I vissa skyddsvärda situationer finns möjlighet för en försäkrad att behålla en tidigare SGI även om förvärvsarbetet har upphört, s.k. SGI-skyddad tid. SGI-skydd gäller under tiden när den försäkrade helt eller delvis avstår från förvärvsarbete för vård av barn och barnet inte har fyllt ett

år. Om SGI:n då har sänkts ska föräldrapenningen till dess att barnet fyller två år beräknas på den SGI som gällde före sänkningen. Enligt praxis gäller detta om föräldern i oavbruten följd är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete och under tiden uppbär föräldrapenning. För den som är helt ledig från arbetet krävs då att föräldrapenning tas ut under minst fem kalenderdagar per vecka. Om en förälder blir gravid på nytt innan ett barn har uppnått ett år och nio månader behåller föräldrarna föräldrapenning på sjukpenningnivå.

Tillfällig föräldrapenning

Tillfällig föräldrapenning betalas ut till en förälder som behöver avstå från förvärvsarbete för vård av ett barn som är under tolv år och i vissa fall även vid vård av barn upp till 16 år (s.k. vab-dagar). För vård av barn som inte fyllt tolv år kan ersättning lämnas vid sjukdom eller smitta hos barnet, när barnets ordinarie vårdare (t.ex. dagmamma) är sjuk, när en förälder behöver följa med barnet till en barnavårdscentral eller till en av föräldrarna vid vårdbehov som uppkommer när den andra föräldern exempelvis besöker läkare med ett annat barn.

Föräldrar till barn som omfattas av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS, har rätt till tillfällig föräldrapenning i samband med sjukdom eller smitta hos barnet.

Fadern har en särskild rätt till tillfällig föräldrapenning under högst tio s.k. pappadagar i samband med ett barns födelse eller adoption. Vidare kan tillfällig föräldrapenning betalas ut under högst tio dagar per förälder och barn i samband med att ett barn har avlidit.

En förälder får överlåta sin rätt till tillfällig föräldrapenning för vård av ett barn till någon som är försäkrad för tillfällig föräldrapenning och som i stället för föräldern avstår från förvärvsarbete för att vårda barnet.

Motionerna

Graviditetspenning

I kommittémotion 2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) begärs i yrkande 3 ett tillkännagivande om graviditetspenning. Motionärerna anser att det bör bli lättare att beviljas graviditetspenning från den 60:e dagen före beräknad förlossning. Vidare bör regeringen utreda möjligheten att införa ett antal graviditetsdagar som alla kvinnor kan ansöka om de sista 30 dagarna innan beräknad förlossning oavsett om de har ansträngande arbetsuppgifter eller inte. Ett likalydande yrkande finns i kommittémotion 2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 3.

Ebba Busch Thor m.fl. (KD) begär i partimotion 2018/19:2997 yrkande 16 ett tillkännagivande om att utreda frågan om en generell graviditetspenning under den sista månaden av graviditeten. Enligt motionärerna bör antalet ersatta dagar uppgå till 20–23 dagar beroende på månadens längd. Rätten till

graviditetspenning 60 dagar före beräknad födelse bör dock kvarstå oförändrad.

Också i kommittémotion 2018/19:2992 av Christian Carlsson m.fl. (KD) begärs i yrkande 28 ett tillkännagivande om rätt till graviditetspenning.

Föräldrapenning och SGI-skydd

I motion 2018/19:2517 av Rickard Nordin (C) begärs ett tillkännagivande om att se över möjligheterna att ändra föräldrapenningens regler för att ge föräldrar samma möjligheter att tillbringa tid med sitt barn utan att riskera sin ekonomiska trygghet. Regeln om att föräldrapenning måste tas ut minst fem dagar per vecka när barnet fyllt ett år för att inte mista sin SGI bör ändras. Regeln får till följd att dagarna med föräldrapenning tar slut snabbare än annars, trots att familjen kan vilja dryga ut föräldraledigheten.

Ebba Busch Thor m.fl. (KD) begär i partimotion 2018/19:2997 yrkande 5 ett tillkännagivande om en mer flexibel föräldraförsäkring. Vid barnets ettårsdag inträder ett antal begränsande regler som styr uttaget av föräldrapenning och planeringen av syskon. Makten över föräldraförsäkringen bör i större utsträckning flyttas till föräldrarna. I yrkande 7 begärs ett tillkännagivande om att den sjukpenning- och föräldrapenninggrundande inkomsten för föräldradediga bör skyddas i tre år. Detta i stället för dagens begränsande regel som innebär att modern måste bli gravid inom ett år och nio månader från det första barnets födelse för att kunna behålla sin ursprungliga föräldrapenningnivå och sjukpenninggrundande inkomst. I yrkande 9 begärs ett tillkännagivande om att slopa kravet på att de första 180 föräldrapenningdagarna ska tas ut på sjukpenning- eller grundnivå.

I motion 2018/19:1135 av Azadeh Rojhan Gustafsson (S) begärs ett tillkännagivande om att den s.k. snabbhetspremiern bör förändras. Premien har lett till att antalet familjer som skaffar barn tätare har ökat markant. Motionären pekar på att kvinnor som får barn tätt riskerar att få minskad inkomst, att det går sämre i skolan för barn som fått syskon tätt och att kvinnan inte får tid för återhämtning.

Föräldrapenning i form av dubbeldagar

I kommittémotion 2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) begärs i yrkande 9 ett tillkännagivande om att öka antalet dubbeldagar från 30 dagar per år till 60 dagar. Ett lika lydande yrkande finns i kommittémotion 2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 9.

I motion 2018/19:300 Angelica Lundberg (SD) begärs ett tillkännagivande om att öka antalet dubbeldagar i föräldraförsäkringen. Familjen bör ges möjlighet att fritt använda de befintliga föräldrapenningdagarna som dubbeldagar under barnets första år.

Ebba Busch Thor m.fl. (KD) begär i partimotion 2018/19:2997 yrkande 11 ett tillkännagivande om att samtliga föräldrapenning dagar ska kunna användas som dubbeldagar.

Föräldrapenning och företagare

I kommittémotion 2018/19:2806 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) begärs i yrkande 8 ett tillkännagivande om behovet av att anpassa föräldraförsäkringen efter företagares villkor. Motionärerna, som hänvisar till Utredningen om ett tryggare företagande i ett förändrat arbetsliv, anser att en företagare måste kunna utföra visst arbete även om han eller hon är ledig för vård av barn.

I kommittémotion 2018/19:2860 av Solveig Zander m.fl. (C) begärs i yrkande 12 ett tillkännagivande om att se över möjligheterna att införa en föräldraförsäkring som bättre passar föräldrar som driver företag. Småföretagare bör i viss begränsad omfattning kunna bedriva administrativt styrande verksamhet i företaget utan att förlora sin föräldrapenning.

Övrigt om föräldrapenningen

I motion 2018/19:92 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD) begärs ett tillkännagivande om att låsa föräldradagar vid vårdnadstvister. När föräldrar tvistar om vårdnaden om barnet får modern rätt till alla föräldrapenningdagar så länge tvisten pågår. Hälften av dagarna bör låsas till dess att vårdnadsfrågan är avgjord.

Tillfällig föräldrapenning

I motion 2018/19:1209 av Lars Beckman (M) begärs ett tillkännagivande om behovet av att se över regelverket för tillfällig föräldrapenning för föräldrar till barn med funktionsnedsättning. Föräldrar till barn som är 16–21 år och som omfattas av LSS har rätt till tillfällig föräldrapenning om barnet drabbas av sjukdom. Däremot har föräldern inte rätt till ersättning för att följa med till t.ex. läkare eller till barn- och ungdomsrehabiliteringen. En sådan möjlighet bör införas.

I motion 2018/19:1485 av Sofia Nilsson (C) begärs ett tillkännagivande om att låta logopederna vara intygsskrivare till Försäkringskassan för barn som fyllt 12 år och som behöver vårdnadshavare med sig vid sjukvårdande besök. För att få tillfällig föräldrapenning kräver Försäkringskassan att läkare intygar att en förälder behöver vara med.

I motion 2018/19:2513 av Rickard Nordin (C) begärs ett tillkännagivande om att utöka den tillfälliga föräldrapenningen från 10 till 30 dagar i samband med barns födelse.

I motion 2018/19:468 av Gulan Avci (L) begärs ett tillkännagivande om att per automatik införa föräldraledighet vid spädbarnsdöd, med ett tak på sex månader. Att barnets mor har rätt till föräldrapenning i 29 dagar efter förlösningen och att tillfällig föräldrapenning kan betalas ut i 10 dagar i samband med att ett barn avlidit räcker inte.

Utskottets ställningstagande

När det gäller frågan om en utökad rätt till graviditetspenning i slutet av graviditeten konstaterar utskottet att Utredningen om en modern föräldraförsäkring har lämnat förslag om att graviditetspenning ska kunna lämnas t.o.m. dagen före den beräknade födelsen, dvs. tio dagar längre än i dag, och att taket i graviditetspenningen ska höjas från 7,5 till 8 prisbasbelopp. Vidare har utredningen föreslagit att den särskilda beräkningsgrunden för föräldrapenning för tid innan barnet fyllt två år ska behållas men att den s.k. snabbhetspremien ska slopas.

Mot denna bakgrund bör enligt utskottets mening regeringens beredning av utredningsförslagen avvaktas. Motionerna 2018/19:1639 (SD) yrkande 3, 2018/19:1640 (SD) yrkande 3, 2018/19:2997 (KD) yrkandena 5, 7 och 16, 2018/19:2992 (KD) yrkande 28 och 2018/19:1135 (S) avstyrks därmed.

Med hänsyn till att föräldraförsäkringen för närvarande är föremål för överväganden vilka kan leda till stora förändringar är utskottet inte berett att förorda en ändring av det i praxis utbildade kravet på att föräldrapenning vid hel föräldraledighet ska tas ut minst fem dagar per kalendervecka, att kravet på att de första 180 dagarna ska tas ut på sjukpenningnivå ska slopas eller att antalet s.k. dubbeldagar ska utökas. Utskottet avstyrker därför motionerna 2018/19:1639 (SD) yrkande 9, 2018/19:1640 (SD) yrkande 9, 2018/19:2997 (KD) yrkandena 9 och 11, 2018/19:300 (SD) och 2018/19:2517 (C).

En särskild utredare har enligt direktivet Ett tryggare företagande i ett förändrat arbetsliv (dir. 2018:54) fått i uppdrag att utreda ett antal frågor i syfte att förbättra villkoren i socialförsäkringssystemen för företagare. Uppdraget ska redovisas den 30 juni 2019. Utredaren ska bl.a. ta fram kunskapsunderlag om de socialförsäkringsrättsliga trygghetssystemens inverkan på kvinnors respektive mäns vilja och förutsättningar att starta och driva företag liksom inverkan på företagens tillväxtvilja samt utreda om sjukförsäkringens regelverk behöver anpassas med hänsyn till företagares förändrade arbetsliv. I direktiven anges att det inom Regeringskansliet pågår ett utredningsarbete i fråga om ett nytt beräkningsunderlag, ersättningsgrundande inkomst (EGI), och att även beräkningsunderlaget för dem som bedriver näringsverksamhet ses över. Mot bakgrund av vad nu anförts anser utskottet att resultatet av nämnda utredning bör avvaktas. Motionerna 2018/19:2806 (M) yrkande 8 och 2018/19:2860 (C) yrkande 12 avstyrks därmed.

Enligt socialförsäkringsbalken har den som har ensam vårdnad om ett barn rätt till alla föräldrapenningdagar, dvs. 480 dagar. Förslaget om att låsa föräldrapenningdagarna i avvaktan på att en vårdnadstvist blir avgjord skulle kunna innebära att vårdnadshavaren försätts i en svår ekonomisk situation. Utskottet kan med hänsyn härtill inte ställa sig bakom motion 2018/19:92 (SD) och avstyrker därför motionen.

När det gäller barn i åldern 16–21 år som omfattas av LSS konstaterar utskottet att tillfällig föräldrapenning kan lämnas om barnets grundsjukdom förvärras eller om barnet blir akut sjukt i en annan sjukdom. Däremot är det i dessa fall inte möjligt att få tillfällig föräldrapenning för att t.ex. följa barnet

till läkare. Vad gäller frågan om logopeders rätt att skriva intyg för rätt till tillfällig föräldrapenning konstaterar utskottet att en förälder har rätt till tillfällig föräldrapenning för att delta i en behandling av ett sjukt barn eller ett barn med funktionsnedsättning som inte har fyllt tolv år, om behandlingen är ordinerad av läkare. Utskottet anser inte att det finns skäl att föreslå att riksdagen ska göra tillkännagivanden till regeringen om att ändra dessa regler och avstyrker därför motionerna 2018/19:1209 (M) och 2018/19:1485 (C).

Utskottet är inte heller berett att föreslå riksdagen en utökning av de s.k. pappadagarna med tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse eller att föreslå ett ökat antal dagar med tillfällig föräldrapenning vid spädbarnsdöd. Motionerna 2018/19:2513 (C) och 2018/19:468 (L) avstyrks därför.

Underhållsstöd och bostadsbidrag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om en ny modell för underhållsbidrag och underhållsstöd, om indexering av underhållsstödet, om att återbetalning av underhållsstöd ska baseras på en mer aktuell inkomst än i dag och om en översyn av bostadsbidragets konstruktion.

Jämför reservation 10 (M), 11 (SD), 12 (C), 13 (KD) och 14 (L).

Gällande ordning

Underhållsstöd

Enligt föräldrabalken ska föräldrarna svara för underhållet för sina barn. En förälder ska i vissa situationer fullgöra sin underhållsskyldighet genom att betala underhållsbidrag till barnet. Detta gäller om föräldern inte har vårdnaden om barnet och inte heller bor varaktigt tillsammans med barnet, eller om föräldern har vårdnaden om barnet gemensamt med den andra föräldern men barnet bor varaktigt tillsammans med endast den andra föräldern.

Om den underhållsskyldiga föräldern inte betalar något underhållsbidrag eller betalar ett belopp som är lägre än underhållsstödet och inte heller på något annat sätt ser till att barnet får motsvarande underhåll, kan den förälder som barnet varaktigt bor hos ansöka om underhållsstöd. Underhållsstödet utbetalas med högst 1 573 kronor per månad t.o.m. den månad så barnet fyller 11 år, 1 723 kronor per månad t.o.m. den månad då barnet fyller 15 år och 2 073 kronor per månad fr.o.m. månaden efter den då barnet fyllt 15 år. Förlängt underhållsstöd kan betalas ut till barn som har fyllt 18 år och som studerar med rätt till förlängt barnbidrag eller studiehjälp, t.ex. fortfarande går i grund- eller gymnasieskola. Förlängt underhållsstöd utbetalas som längst t.o.m. juni månad det år då barnet fyller 20 år.

Underhållsstöd lämnas inte om den bidragsskyldiga under minst sex månader i följd, i rätt ordning, har betalat det fastställda beloppet till Försäkringskassan.

När underhållsstöd lämnas till ett barn ska den bidragsskyldiga föräldern betala ett belopp till Försäkringskassan som helt eller delvis motsvarar underhållsstödet. Beloppet beräknas utifrån den del av den bidragsskyldigas inkomst som överstiger 120 000 kronor enligt det beslut om slutlig skatt som fattats närmast före februari det år betalningsskyldigheten avser. Beloppet ska omprövas eller ändras, t.ex. vid nytt beslut om slutlig skatt för den bidragsskyldiga föräldern eller när antalet barn som föräldern är underhållsskyldig för ändras.

Den 1 mars 2018 infördes ett nytt särskilt bidrag inom bostadsbidraget för barn som bor växelvis. Samtidigt avskaffades underhållsstödet vid växelvist boende.

Bostadsbidrag

Bostadsbidrag kan betalas ut till dels barnfamiljer, dels hushåll utan barn om sökanden fyllt 18 men inte 29 år. Barnfamiljer med hemmavarande barn kan få bidrag till bostadskostnader och ett särskilt bidrag (baserat på antalet barn i familjen). Bostadsbidrag är en inkomstprövad förmån som bestäms av hushållets sammansättning, bostadskostnaden, bostadens storlek och den bidragsgrundande inkomsten för hushållet. Bostadsbidraget minskas med 20 procent av den del av den bidragsgrundande inkomsten som överstiger en viss inkomstgräns. Bostadsbidrag kan även lämnas i form av umgängesbidrag. Sådant bidrag kan lämnas till den som på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem.

Om bostadsbidrag har lämnats felaktigt eller med för högt belopp ska Försäkringskassan besluta om återkrav av beloppet. Om det finns särskilda skäl för eftergift får Försäkringskassan helt eller delvis efterge krav på återbetalning.

Som nämnts infördes den 1 mars 2018 ett nytt särskilt bidrag inom bostadsbidraget för barn som bor växelvis samtidigt som underhållsstödet vid växelvis boende avskaffades.

Motionerna

Underhållsstöd

I kommittémotion 2018/19:2759 av Johan Forssell m.fl. (M) begärs ett tillkännagivande om att tillsätta en utredning som ska ta fram förslag om att avskaffa dagens parallella system med underhållsbidrag och underhållsstöd och ersätta dessa med en modell som innebär att fler föräldrar betalar underhåll som motsvarar den egna levnadsstandarden eller taxerade inkomsten. En sådan modell bör utgå från barnets ekonomiska behov ställt i relation till föräldrarnas ekonomiska förmåga.

I kommittémotion 2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) begärs i yrkande 12 ett tillkännagivande om att nivån på underhållsstödet bör ökas årligen för att kompensera för inflation. Ett likalydande förslag finns i kommittémotion 2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 12.

I kommittémotion 2018/19:2860 av Solveig Zander m.fl. (C) begärs i yrkande 17 ett tillkännagivande om att genomföra en översyn av underhållsstödet. För att underlätta för föräldrarna bör en utomstående rådgivare från t.ex. Försäkringskassan kunna hjälpa till med att fastställa underhållsbidraget. När underhållsbidraget avgörs civilrättsligt blir utgången ofta till fördel för den förälder som har huvudansvaret för barnen.

Ebba Busch Thor m.fl. (KD) begär i partimotion 2018/19:2997 yrkande 41 ett tillkännagivande om att underhållsstödet bör utformas så att det tydligt framgår att det i första hand är föräldrarna som har det ekonomiska ansvaret för sina barn. I yrkande 43 begärs ett tillkännagivande om vikten av att föräldrar får råd och stöd för att i större utsträckning komma överens om avtal om underhållsbidrag i stället för att underhållet regleras via underhållsstödet, dvs. av staten. I yrkande 46 begärs ett tillkännagivande om att återbetalningen av underhållsstödet ska baseras på en mer aktuell inkomst än den taxerade inkomsten för den som är underhållsskyldig för att undvika att föräldrar hamnar hos kronofogden.

Jan Björklund m.fl. (L) begär i partimotion 2018/19:2593 yrkande 11 ett tillkännagivande om en översyn av den framtida utformningen av det ekonomiska stödet till föräldrar som lever isär. Motionärerna vill att fler separerade föräldrar betalar underhåll motsvarande sin andel av de faktiska kostnaderna. Många föräldrar kommer därmed att betala högre underhåll än i dag.

Bostadsbidrag

I kommittémotion 2018/19:2831 av Mats Green m.fl. (M) begärs i yrkande 42 ett tillkännagivande om att bostadsbidragens konstruktion behöver ses över för att minska marginaleffekterna för den som erbjuds arbete.

I kommittémotion 2018/19:1120 av Roger Hedlund m.fl. (SD) begärs i yrkande 19 ett tillkännagivande om uppjusteringar av reglerna för och en höjning av bostadsbidraget och bostadstillägget så att de bättre följer hyressättningen.

I motion 2018/19:1136 av Johan Löfstrand m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande om att se över bostadsbidraget. Att gränsen för bostadsbidrag för unga går vid 29 år är problematiskt eftersom många studenter är äldre än så.

I kommittémotion 2018/19:2779 av Emma Hult m.fl. (MP) begärs i yrkande 9 ett tillkännagivande om att bostadsbidraget ska förbättras och det befintliga bostadsbeståndet nyttjas bättre genom att det blir möjligt för inneboende att få bostadsbidrag.

Utskottets ställningstagande

Underhållsstöd

I några av motionerna begärs att det parallella systemet med underhållsstöd och underhållsbidrag utreds alternativt att en översyn görs av den framtida utformningen av det ekonomiska stödet till föräldrar som lever isär.

Utskottet kan konstatera att en pågående utredning – Utredningen om bostadsbidrag och underhållsstöd (BUMS) – enligt sina direktiv (dir. 2018:97) ska ta ställning till om beräkningsgrunderna för underhållsstöd kan få en bättre samstämmighet med föräldrabalkens principer för underhållsbidrag. I uppdraget ingår vidare att bl.a. analysera och föreslå hur tillgång till aktuella inkomstuppgifter från Skatteverket kan öka träffsäkerheten med bostadsbidrag och underhållsstöd med särskilt fokus på hushållens marginaleffekter och hur incitamenten att arbeta kan förbättras. Uppdraget omfattar även att analysera och föreslå åtgärder för att begränsa risken för skuldsättning samt att utreda hur de fördelnings- och bostadspolitiska målsättningarna med bidraget kan renodlas och tydliggöras och lämna förslag på lämpliga åtgärder. Uppdraget ska redovisas den 1 oktober 2020.

Med hänsyn till att en utredning redan pågår som behandlar flera av de frågor som tas upp i motionerna ser utskottet inte något behov av att tillsätta ytterligare en utredning alternativt att föranstalta om en översyn av underhållsstödet. Inte heller ser utskottet för närvarande något behov av ändringar av de regler som styr underhållsstödet. Utskottet avstyrker därför motionerna 2018/19:2759 (M), 2018/19:2860 (C) yrkande 17, 2018/19:2997 (KD) yrkandena 41 och 46 samt 2018/19:2593 (L) yrkande 11.

I övrigt noterar utskottet att Försäkringskassan från 2016 har fått ett utökad uppdrag att ge information och stöd till föräldrar i frågor om underhållsbidrag och underhållsskyldighet och ska på begäran av föräldrar bistå dem med hjälp och stöd att dels beräkna underhållsbidrag, dels utforma avtal om sådant bidrag i det enskilda fallet. Motion 2018/19:2997 (KD) yrkande 43 avstyrks därmed.

Vad gäller frågan om en årlig uppräknings av underhållsstödet vill utskottet hänvisa till att det nyligen har både åldersdifferentierats och höjts. För barn som fyllt 11 år lämnas numera underhållsstöd med 1 723 kronor per månad, och för barn som fyllt 15 år lämnas underhållsstöd med 2 073 kronor per månad. Något skäl för att nu föreslå att riksdagen ska göra ett tillkännagivande om att underhållsstödet ska indexeras kan utskottet inte se. Motionerna 2018/19:1639 (SD) yrkande 12 och 2018/19:1640 (SD) yrkande 12 avstyrks därför.

Bostadsbidrag

Som redan nämnts infördes den 1 mars 2018 ett nytt särskilt bidrag inom bostadsbidraget för barn som bor växelvis. Samtidigt avskaffades underhållsstödet vid växelvist boende. För att mildra övergången till bostadsbidrag vid växelvist boende sker en utfasning av underhållsstödet vid växelvis boende under en fyraårsperiod. Vidare införs under 2018 till 2021 en

stegvis höjning av inkomstgränserna för bostadsbidraget för barnfamiljer till totalt 150 000 kronor för ensamstående respektive 75 000 kronor vardera för makar och sambor. Mot bakgrund härav anser utskottet att en höjning av bostadsbidraget för närvarande inte är motiverad. Motion 2018/19:1120 (SD) yrkande 19 avstyrks därför.

I övrigt anser utskottet att resultatet av den redan pågående utredningen om bostadsbidrag och underhållsstöd bör avvaktas. Utskottet är därför inte berett att nu föreslå att riksdagen ska göra ett tillkännagivande om en översyn av bostadsbidraget eller om att ändra åldersgränserna i bostadsbidraget. Inte heller är utskottet berett att ställa sig bakom förslag som möjliggör för inneboende att få bostadsbidrag. Utskottet avstyrker därför motionerna 2018/19:2831 (M) yrkande 42, 2018/19:1136 (S) och 2018/19:2779 (MP) yrkande 9.

Övriga förmåner

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning, om att avskaffa rätten till efterlevandestöd för barn som bor i HVB-hem eller liknande och om att återinföra vårdnadsbidraget.

Jämför reservation 15 (M) och 16 (L).

Gällande ordning

Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning

Vårdbidraget ersattes den 1 januari 2019 med ett omvårdnadsbidrag och en merkostnadsersättning. Omvårdnadsbidraget kan betalas ut till föräldrar vars barn på grund av funktionsnedsättning är i behov av omvårdnad och tillsyn under minst sex månader. Det betalas ut som längst t.o.m. juni det år barnet fyller 19 år. Helt omvårdnadsbidrag betalas ut med 250 procent av prisbasbeloppet. Merkostnadsersättningen består av fem nivåer, från 30 till 70 procent av prisbasbeloppet.

Efterlevandestöd

Efterlevandestöd kan betalas ut till ett barn som är bosatt i Sverige om den ena eller båda föräldrarna har avlidit. Barnpensionen baseras på den avlidna förälderns inkomst, medan efterlevandestödet är ett grundskydd för barn som får låg eller ingen barnpension. Efterlevandestödet uppgår till 40 procent av prisbasbeloppet (18 600 kronor per år för 2019). Förmånen betalas ut tills barnet fyller 18 år. Som längst betalas efterlevandestöd ut t.o.m. juni det år som den unge fyller 20 år, under förutsättning att han eller hon studerar på grundskola, gymnasieskola eller motsvarande skola.

Vårdnadsbidrag

Det kommunala vårdnadsbidraget, som infördes den 1 juli 2008, innebär att en kommun fick lämna vårdnadsbidrag till enskilda under förutsättning att barnet hade fyllt ett men inte tre år, var folkbokförd i kommunen och inte hade en plats i förskola på heltid. Möjligheten för kommuner att bevilja nya vårdnadsbidrag upphörde att gälla den 1 februari 2016.

Motionerna

I kommittémotion 2018/19:2921 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 45 begärs ett tillkännagivande om att rätten till efterlevandestöd för barn och ungdomar i HVB-hem, familjehem samt stödboenden ska avskaffas. De som bor i sådana hem är redan försörjda av offentliga medel.

I motion 2018/19:1829 av Jan Ericson (M) begärs ett tillkännagivande om att återinföra och utveckla vårdnadsbidraget. Att avskaffa vårdnadsbidraget innebär ett stort steg bakåt för familjernas frihet att själva få styra sina liv.

Jan Björklund m.fl. (L) begär i partimotion 2018/19:2053 yrkande 4 ett tillkännagivande om att noga följa utvecklingen vad gäller merkostnadsersättning och omvårdnadsbidrag. Handikappersättning och vårdbidrag har fungerat som smörjmedel mellan olika system. De nya stöden behöver därför vara flexibla och ge utrymme för stöd också i situationer som lagstiftaren inte förutsett.

Utskottets ställningstagande

När det först gäller frågan om efterlevandestöd ska kunna beviljas barn som bor i HVB-hem eller liknande kan utskottet konstatera att riksdagen i samband med behandlingen av regeringens proposition 2017/18:150 Ändrade regler om retroaktivitet avseende efterlevandestöd gav regeringen till känna att regeringen skulle återkomma till riksdagen med ett förslag om skärpt regelverk för efterlevandestöd (bet. 2017/18:SfU27, rskr. 2017/18:329). Av regeringens skrivelse 2018/19:75 framgår att ärendet bereds i Regeringskansliet. Utskottet anser att regeringens beredning bör avvaktas.

Beslutet att ersätta vårdbidraget med ett omvårdnadsbidrag och en merkostnadsersättning får betraktas som en förhållandevis stor reform. Utskottet ser det därför som en självklarhet att en sådan reform noga följs upp. Någon anledning att nu föreslå att riksdagen ska göra ett tillkännagivande om detta kan utskottet inte se.

I samband med att det kommunala vårdnadsbidraget avskaffades framhöll utskottet att detta skulle bidra till ekonomisk självständighet och till en mer jämställd fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Ett avskaffande av vårdnadsbidraget ansågs också kunna mildra inlåsnings effekter och, tillsammans med andra åtgärder, påskynda etableringen av nyanlända. Utskottet har inte ändrat uppfattning i frågan och kan därför inte ställa sig bakom ett yrkande om att återinföra och utveckla vårdnadsbidraget.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2018/19:2921 (M) yrkande 45, 2018/19:1829 (M) och 2018/19:2053 (L) yrkande 4.

Reservationer

1. Allmänt om ekonomisk familjepolitik, punkt 1 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Arin Karapet (M) och Ann-Sofie Alm (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2018/19:2760 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 1 och

2018/19:2918 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 11 och
avslår motionerna

2018/19:510 av Joar Forssell (L),

2018/19:624 av Yasmine Larsson (S),

2018/19:703 av Hillevi Larsson m.fl. (S),

2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 6,

2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 6,

2018/19:2297 av Åsa Lindhagen m.fl. (MP) yrkande 6,

2018/19:2587 av Emma Carlsson Löfdahl m.fl. (L),

2018/19:2843 av Annika Qarllsson m.fl. (C) yrkande 10 och

2018/19:2997 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 1–4 och 10.

Ställningstagande

För den som inte kommit in på arbetsmarknaden är det avgörande att det är lätt att lämna barnen på förskola och att drivkrafterna att söka arbete är tydliga. För att stärka arbetslinjen för den som aldrig fått sitt första jobb, inte minst utrikes födda kvinnor, bör därför en växling göras mellan föräldrapenning och utökad förskola. Generösare förskola och kortare tid med föräldrapenning gör att drivkraften att söka arbete ökar. Föräldrapenning på grundnivå, dvs. för den som inte har arbetsinkomst bör vidare begränsas till 365 dagar.

2. Allmänt om ekonomisk familjepolitik, punkt 1 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Linda Lindberg (SD) och Anne Oskarsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 6 och

2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 6 och
avslår motionerna

2018/19:510 av Joar Forssell (L),

2018/19:624 av Yasmine Larsson (S),

2018/19:703 av Hillevi Larsson m.fl. (S),

2018/19:2297 av Åsa Lindhagen m.fl. (MP) yrkande 6,

2018/19:2587 av Emma Carlsson Löfdahl m.fl. (L),

2018/19:2760 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 1,

2018/19:2843 av Annika Qarllsson m.fl. (C) yrkande 10,

2018/19:2918 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 11 och

2018/19:2997 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 1–4 och 10.

Ställningstagande

Förslaget om att även en förälders sambo ska likställas med en förälder har antagits av riksdagen och börjar gälla den 1 juli 2019. Då överlåtelse av föräldrapenning kan komma att gälla mycket små barn bör utgångspunkten vara att den andra vårdnadshavaren i första hand bör komma i fråga för överlåtelse av föräldrapenning. Först därefter ska en sambo kunna vara föräldraledig i stället för någon av föräldrarna. Vidare bör möjligheten för mor- och farföräldrar att kunna ta del av föräldraförsäkringen utredas.

3. Allmänt om ekonomisk familjepolitik, punkt 1 (C)

av Solveig Zander (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:2843 av Annika Qarllsson m.fl. (C) yrkande 10 och

avslår motionerna

2018/19:510 av Joar Forssell (L),

2018/19:624 av Yasmine Larsson (S),

2018/19:703 av Hillevi Larsson m.fl. (S),

2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 6,

2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 6,

2018/19:2297 av Åsa Lindhagen m.fl. (MP) yrkande 6,

2018/19:2587 av Emma Carlsson Löfdahl m.fl. (L),

2018/19:2760 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 1,
2018/19:2918 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 11 och
2018/19:2997 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 1–4 och 10.

Ställningstagande

För barns bästa och för barnets rätt till båda sina föräldrar bör en enkel, modern och flexibel föräldraförsäkring skapas som ger alla föräldrar möjlighet att kombinera arbete med föräldraskap och som ger familjerna frihet att själva bestämma hur föräldrapenningdagarna ska fördelas. Vidare bör frågan om att återinföra jämställdhetsbonusen ses över liksom frågan om att dagar ska kunna överlåtas till ytterligare två närstående personer. Det är också viktigt att samma regler i föräldraförsäkringen gäller för både anställda och företagare. I syfte att uppmuntra att föräldrar fördelar dagar med tillfällig föräldrapenning mer jämställt bör även frågan om att införa en s.k. vab-bonus ses över.

4. Allmänt om ekonomisk familjepolitik, punkt 1 (KD)

av Pia Steensland (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:2997 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 1–4 och 10 samt avslår motionerna

2018/19:510 av Joar Forssell (L),

2018/19:624 av Yasmine Larsson (S),

2018/19:703 av Hillevi Larsson m.fl. (S),

2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 6,

2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 6,

2018/19:2297 av Åsa Lindhagen m.fl. (MP) yrkande 6,

2018/19:2587 av Emma Carlsson Löfdahl m.fl. (L),

2018/19:2760 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 1,

2018/19:2843 av Annika Qarllsson m.fl. (C) yrkande 10 och

2018/19:2918 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 11.

Ställningstagande

Familjens betydelse för barnen och samhället måste lyftas fram. Lagar och bestämmelser på familjepolitikens område måste utgå från barnens behov och deras rätt till båda sina föräldrar. Alla beslut måste analyseras utifrån vilka konsekvenser de får för familjer och nära relationer. Vidare måste politiken möjliggöra för föräldrarna att få mer tid med barnen. Det bör också införas en

rätt för vårdnadshavare att överlåta föräldrapenningdagar till närstående som inte lever i samma hushåll, t.ex. far- och morföräldrar eller vuxna syskon.

5. Allmänt om ekonomisk familjepolitik, punkt 1 (L)

av Barbro Westerholm (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:2587 av Emma Carlsson Löfdahl m.fl. (L) och avslår motionerna

2018/19:510 av Joar Forssell (L),

2018/19:624 av Yasmine Larsson (S),

2018/19:703 av Hillevi Larsson m.fl. (S),

2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 6,

2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 6,

2018/19:2297 av Åsa Lindhagen m.fl. (MP) yrkande 6,

2018/19:2760 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 1,

2018/19:2843 av Annika Qarllsson m.fl. (C) yrkande 10,

2018/19:2918 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 11 och

2018/19:2997 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 1–4 och 10.

Ställningstagande

En större översyn av föräldraförsäkringen bör göras utifrån följande principer. Barnperspektivet bör vara vägledande, och föräldraförsäkringen bör ge ett inkomstskydd för föräldrarna under den första tiden. Föräldraförsäkringen bör vidare stimulera till ett jämställt föräldraskap, och den ska vara flexibel. Med dessa utgångspunkter och med inspiration från det norska systemet, där föräldrar kan välja mellan att få 100 procent av lönen under 49 veckor eller 80 procent av lönen under 59 veckor, bör en ny modell för föräldraförsäkringen utredas. Enligt den ska föräldrarna kunna välja mellan en kortare försäkring med högre ersättning eller en längre med lägre ersättning. Merparten av föräldrapenningdagarna ska kunna användas till dess att barnet fyllt två år. Vidare bör de 90 lägstanivådagarna slopas och taket i den tillfälliga föräldrapenningen höjas till 10 prisbasbelopp, de s.k. pappdagarna i samband med barns födelse ökas till 15 dagar och föräldraförsäkringen bättre anpassas till föräldrar som är egenföretagare.

6. Reserverade dagar, punkt 2 (SD, KD)

av Julia Kronlid (SD), Linda Lindberg (SD), Pia Steensland (KD) och Anne Oskarsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2018/19:84 av Alexander Christiansson (SD),
2018/19:572 av Patrick Reslow (SD),
2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 5,
2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 5 och
2018/19:2997 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkande 6.

Ställningstagande

Föräldrarna är de som vet bäst vad som passar den egna familjen och det egna barnet. Av det skälet bör de få ökad makt över hur föräldrapenningdagarna fördelas mellan dem. Kvoteringen i föräldraförsäkringen bör därför avskaffas. En viktig aspekt är att inte alla föräldrar har möjlighet att utnyttja de dagar som inte kan överlåtas till den andra föräldern. Det gäller t.ex. egenföretagare och studerande. Resultatet i de fallen blir att barnen får kortare tid med sina föräldrar.

7. Föräldraförsäkringen, punkt 4 (M, C)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Solveig Zander (C), Arin Karapet (M) och Ann-Sofie Alm (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2018/19:2806 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 8 och
2018/19:2860 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 12 och
avslår motionerna
2018/19:92 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD),
2018/19:300 av Angelica Lundberg (SD),
2018/19:468 av Gulan Avci (L),
2018/19:1135 av Azadeh Rojhan Gustafsson (S),

2018/19:1209 av Lars Beckman (M),
2018/19:1485 av Sofia Nilsson (C),
2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 3 och 9,
2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 3 och 9,
2018/19:2513 av Rickard Nordin (C),
2018/19:2517 av Rickard Nordin (C),
2018/19:2992 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 28 och
2018/19:2997 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 5, 7, 9, 11 och 16.

Ställningstagande

Det finns ett tydligt begränsat uttag av föräldrapenning bland dem som driver företag. En egenföretagare som är ledig för vård av barn kan vara tvungen att utföra visst arbete i företaget. Detta är inte möjligt med nuvarande regler. Det finns därför ett behov av att anpassa föräldraförsäkringen efter företagares villkor så att de i begränsad omfattning ska kunna bedriva viss verksamhet i företaget utan att förlora sin föräldrapenning. En sådan anpassning av föräldraförsäkringen skulle kunna bidra till ett mer jämställt uttag av föräldrapenning och fler närvarande pappor.

8. Föräldraförsäkringen, punkt 4 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Linda Lindberg (SD) och Anne Oskarsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 3 och 9 samt

2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 3 och 9,

bifaller delvis motion

2018/19:2997 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkande 16 och

avslår motionerna

2018/19:92 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilander (båda SD),

2018/19:300 av Angelica Lundberg (SD),

2018/19:468 av Gulan Avci (L),

2018/19:1135 av Azadeh Rojhan Gustafsson (S),

2018/19:1209 av Lars Beckman (M),

2018/19:1485 av Sofia Nilsson (C),

2018/19:2513 av Rickard Nordin (C),

2018/19:2517 av Rickard Nordin (C),

2018/19:2806 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 8,

2018/19:2860 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 12,

2018/19:2992 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 28 och
2018/19:2997 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 5, 7, 9 och 11.

Ställningstagande

För gravida kvinnor som på grund av ansträngande arbete upplever besvär finns en möjlighet till graviditetspenning fr.o.m. den 60:e dagen före den beräknade förlossningen. Trots detta är det många kvinnor som inte beviljas graviditetspenning. Det bör därför bli lättare att beviljas graviditetspenning. Vidare bör möjligheten utredas att införa ett antal graviditetsdagar som alla kvinnor kan ansöka om de sista 30 dagarna före beräknad förlossning.

Ibland kan det vara värdefullt för föräldrarna att ta ut föräldrapenningdagar samtidigt, t.ex. om barnen är sjuka. Antalet s.k. dubbeldagar bör därför öka från 30 dagar per år till 60 dagar.

9. Föräldraförsäkringen, punkt 4 (KD)

av Pia Steensland (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2018/19:2992 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 28 och
2018/19:2997 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 5, 7, 9, 11 och 16,
bifaller delvis motionerna

2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 3 och

2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 3 och

avslår motionerna

2018/19:92 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilander (båda SD),

2018/19:300 av Angelica Lundberg (SD),

2018/19:468 av Gulan Avci (L),

2018/19:1135 av Azadeh Rojhan Gustafsson (S),

2018/19:1209 av Lars Beckman (M),

2018/19:1485 av Sofia Nilsson (C),

2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 9,

2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 9,

2018/19:2513 av Rickard Nordin (C),

2018/19:2517 av Rickard Nordin (C),

2018/19:2806 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 8 och

2018/19:2860 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 12.

Ställningstagande

För att stärka tryggheten för kvinnor i slutet av graviditeten bör en generell graviditetspeng införas. Förmånen bör utformas på ett sätt som liknar tillfällig föräldrapenning, och antalet dagar med ersättning bör uppgå till 20–23 dagar beroende på månadens längd. Rätten till graviditetspenning under 60 dagar före beräknad födsel ska kvarstå oförändrad.

Reglerna för föräldrapenning medger relativt stor flexibilitet under barnets första levnadsår. Vid barnets ettårsdag inträder emellertid ett antal begränsande regler som styr uttaget av föräldrapenning och planeringen av syskon. Flexibiliteten i föräldraförsäkringen bör öka, och makten över föräldraförsäkringen bör i större utsträckning flyttas till föräldrarna.

Vidare bör den sjukpenning- och föräldrapenninggrundande inkomsten för föräldralediga kunna behållas på samma nivå i tre år. Detta i stället för dagens SGI-skydd som innebär att man måste bli gravid inom ett år och nio månader från det första barnets födelse för att kunna behålla sin ursprungliga föräldrapenningsnivå och sin sjukpenninggrundande inkomst. Nuvarande SGI-skydd leder dessutom till att många föräldrar tar ut alla dagar så fort som möjligt även om de hellre vill ta ut dagarna i en lägre takt och därmed förlänga tiden hemma med barnet. Detta missgynnar inte minst pappor, som ofta tar ut föräldrapenning när barnet är lite äldre. För att ytterligare öka flexibiliteten i föräldraförsäkringen bör dels kravet på att de första 180 föräldrapenningdagarna ska tas ut på sjukpenning- eller grundnivå slopas, dels samtliga föräldrapenningdagar kunna användas som dubbeldagar.

Med dessa förändringar skulle det bli möjligt för fler föräldrar, som så vill, att vänta tills barnet är tre år innan det börjar förskola. Det skulle också underlätta för de föräldrar som under barnets första år vill gå ned i arbetstid – för att barnets dagar i barnomsorgen inte ska behöva bli så långa – utan att föräldrarnas långsiktiga ekonomiska skydd eller förankring på arbetsmarknaden riskeras. Sammantaget ökar dessa förslag möjligheterna för varje familj att utifrån sina egna förutsättningar skapa en god vardag med sitt barn.

10. Underhållsstöd och bostadsbidrag, punkt 5 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Arin Karapet (M) och Ann-Sofie Alm (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2018/19:2759 av Johan Forssell m.fl. (M) och
2018/19:2831 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 42 och

avslår motionerna

2018/19:1120 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 19,
2018/19:1136 av Johan Löfstrand m.fl. (S),
2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 12,
2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 12,
2018/19:2593 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 11,
2018/19:2779 av Emma Hult m.fl. (MP) yrkande 9,
2018/19:2860 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 17 och
2018/19:2997 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 41, 43 och 46.

Ställningstagande

Det finns ett tydligt behov av en reform som innebär att människor tar ett tydligare ekonomiskt ansvar för sina barn. Flera förändringar har genomförts men de löser inte det grundläggande problemet med en frånvarande förälder som inte tar sitt ekonomiska ansvar fullt ut. Dessutom skapar två olika modeller, underhållsbidrag och underhållsstöd, ekonomiska incitament för föräldrar att välja det ena eller det andra. De nuvarande reglerna riskerar också att verka konflikt drivande. Underhållsstödet bör därför ersättas med en modell som innebär att fler föräldrar betalar underhåll som motsvarar den egna levnadsstandarden eller den taxerade inkomsten. En sådan modell bör utgå från barnets ekonomiska behov ställt i relation till föräldrarnas ekonomiska förmåga. En utredning bör tillsättas med uppdrag att se över den nuvarande konstruktionen med underhållsbidrag och underhållsstöd och ta fram förslag om att avskaffa dagens system.

De senaste åren har såväl bostadsbrist som antalet resurssvaga hushåll på bostadsmarknaden ökat. Bristen på bostäder spiller över på samtliga samhällsområden och slår direkt mot arbetsmarknaden genom att försvåra för människor att flytta dit där jobben finns. Bostadsbidragets konstruktion behöver därför ses över för att minska marginaleffekterna för den som erbjuds arbete. I samband därmed bör det även prövas vilka grupper ska ha rätt till bostadsbidrag.

11. Underhållsstöd och bostadsbidrag, punkt 5 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Linda Lindberg (SD) och Anne Oskarsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2018/19:1120 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 19,
2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 12 och

2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 12 och avslår motionerna
2018/19:1136 av Johan Löfstrand m.fl. (S),
2018/19:2593 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 11,
2018/19:2759 av Johan Forssell m.fl. (M),
2018/19:2779 av Emma Hult m.fl. (MP) yrkande 9,
2018/19:2831 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 42,
2018/19:2860 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 17 och
2018/19:2997 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 41, 43 och 46.

Ställningstagande

Utgångspunkten för underhållsstödet bör vara barnets bästa. Barnet ska inte behöva komma i kläm på grund av att ekonomin ibland inte räcker till eller att den bidragsskyldiga föräldern vägrar att betala. Därför bör underhållsstödet kopplas till faktisk inflation och följa prisutvecklingen på årsbasis.

När det gäller bostadsbidraget kan det konstateras att renoveringar av miljonprogrammets bostäder och nybyggnationen av bostäder leder till höga hyror. Därför bör reglerna för bostadsbidrag ses över så att bidraget bättre följer hyressättningen.

12. Underhållsstöd och bostadsbidrag, punkt 5 (C)

av Solveig Zander (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:2860 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 17 och avslår motionerna
2018/19:1120 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 19,
2018/19:1136 av Johan Löfstrand m.fl. (S),
2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 12,
2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 12,
2018/19:2593 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 11,
2018/19:2759 av Johan Forssell m.fl. (M),
2018/19:2779 av Emma Hult m.fl. (MP) yrkande 9,
2018/19:2831 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 42 och
2018/19:2997 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 41, 43 och 46.

Ställningstagande

Underhållsstödet betalas ut om föräldrarna inte har avtalat om underhållsbidrag eller om den ena föräldern inte har möjlighet att betala tillräckligt med underhåll. När frågan om underhåll avgörs civilrättsligt blir utgången ofta till fördel för den förälder som tar huvudansvaret för barnen. Föräldrar behöver därför hjälp av en utomstående rådgivare, t.ex. från Försäkringskassan, när det gäller att fastställa underhållet. Av det skälet behövs det en översyn av reglerna för underhållsstöd och underhållsbidrag.

13. Underhållsstöd och bostadsbidrag, punkt 5 (KD)

av Pia Steensland (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:2997 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 41, 43 och 46 samt avslår motionerna

2018/19:1120 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 19,

2018/19:1136 av Johan Löfstrand m.fl. (S),

2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 12,

2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 12,

2018/19:2593 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 11,

2018/19:2759 av Johan Forssell m.fl. (M),

2018/19:2779 av Emma Hult m.fl. (MP) yrkande 9,

2018/19:2831 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 42 och

2018/19:2860 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 17.

Ställningstagande

Underhållsstödet bör utformas så att det tydligt framgår att det i första hand är föräldrarna som har det ekonomiska ansvaret för sina barn och inte staten. Det är viktigt att föräldrar får råd och stöd för att i större utsträckning komma överens om avtal om underhållsbidrag i stället för att underhållet regleras via underhållsstödet. Särlevnadsutredningen fann att de ekonomiskt mest utsatta barnen till särlevande föräldrar skulle få det betydligt bättre om föräldrar frivilligt kunde komma överens om underhållsbidrag i stället för att söka underhållsstöd.

För att undvika att föräldrar hamnar hos kronofogden bör återbetalningen av underhållsstödet baseras på en mer aktuell inkomst än den taxerade inkomsten.

14. Underhållsstöd och bostadsbidrag, punkt 5 (L)

av Barbro Westerholm (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motion

2018/19:2593 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 11 och avslår motionerna

2018/19:1120 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 19,

2018/19:1136 av Johan Löfstrand m.fl. (S),

2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 12,

2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 12,

2018/19:2759 av Johan Forssell m.fl. (M),

2018/19:2779 av Emma Hult m.fl. (MP) yrkande 9,

2018/19:2831 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 42,

2018/19:2860 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 17 och

2018/19:2997 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 41, 43 och 46.

Ställningstagande

Det bör göras en översyn av den framtida utformningen av det ekonomiska stödet till föräldrar som lever isär. Utgångspunkten bör vara att fler separerade föräldrar betalar underhåll motsvarande sin andel av de faktiska kostnaderna. Det innebär att många föräldrar kommer att betala högre underhåll än vad de gör i dag.

15. Övriga förmåner, punkt 6 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Arin Karapet (M) och Ann-Sofie Alm (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:2921 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 45 och avslår motionerna

2018/19:1829 av Jan Ericson (M) och

2018/19:2053 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 4.

Ställningstagande

I samband med behandlingen av regeringens proposition 2017/18:150 Ändrade regler om retroaktivitet avseende efterlevandestöd gav riksdagen regeringen till känna att regeringen skulle återkomma med ett förslag om skärpt regelverk för efterlevandestöd (bet. 2017/18:StU27, rskr. 2017/18:329). Det är inte rimligt att personer som bor i HVB-hem, familjehem samt stödboenden och redan är försörjda av offentliga medel ska kunna uppbära efterlevandestöd. Efterlevandestödet för barn och ungdomar som bor i sådana hem bör därför avskaffas.

16. Övriga förmåner, punkt 6 (L)

av Barbro Westerholm (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:2053 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 4 och
avslår motionerna

2018/19:1829 av Jan Ericson (M) och

2018/19:2921 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 45.

Ställningstagande

Den 1 januari 2019 avskaffades handikappersättning och vårdbidrag samtidigt som två nya förmåner, omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning, infördes. Handikappersättning och vårdbidrag har fungerat som smörjmedel mellan olika system. De nya stöden behöver därför vara flexibla och ge utrymme för stöd också i situationer som lagstiftaren inte förutsett. Regeringen bör noga följa utvecklingen vad gäller omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2018/19

2018/19:84 av Alexander Christiansson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avkvotera föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:90 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reservera barnbidrag vid vårdnadstvister och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:92 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låsa föräldradagar vid vårdnadstvister och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:300 av Angelica Lundberg (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka antalet dubbeldagar i föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:468 av Gulan Avci (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att per automatik införa föräldraledighet vid spädbarnsdöd, med ett tak på sex månader, och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:510 av Joar Forssell (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att förkorta föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:512 av Joar Forssell (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en behovsprövning av barnbidraget och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:572 av Patrick Reslow (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om de öronmärkta dagarna i föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:624 av Yasmine Larsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nollvision och en översyn av den ekonomiska familjepolitiken med syfte att bekämpa barnfattigdomen i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:703 av Hillevi Larsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en individualiserad föräldraförsäkring och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:1120 av Roger Hedlund m.fl. (SD):

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om uppjusteringar av reglerna för och en höjning av bostadsbidraget och bostadstillägget och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:1135 av Azadeh Rojhan Gustafsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om snabbhetspremiern och bör verka för att den förändras, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2018/19:1136 av Johan Löfstrand m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över bostadsbidraget och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:1209 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att se över regelverket gällande tillfällig föräldrapenning för föräldrar till barn med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:1450 av Magdalena Schröder (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att reformera barnbidraget till ett studiebidrag fr.o.m. den dag då barnet omfattas av skolplikten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2018/19:1485 av Sofia Nilsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta logopederna vara intygsskrivare till Försäkringskassan för barn som fyllt tolv år och som behöver vårdnadshavare med sig vid sjukvårdande besök, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2018/19:1639 av Julia Kronlid m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om graviditetspenning och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att helt avkvotera föräldraförsäkringen och återge makten till familjerna och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om flexibel föräldrapenning och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka antalet dubbelddagar och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nivån på underhållsstödet bör ökas årligen för att kompensera för inflation och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:1640 av Julia Kronlid m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om graviditetspenning och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att helt avkvotera föräldraförsäkringen och återge makten till familjerna och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om flexibel föräldrapenning och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka antalet dubbelddagar och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nivån på underhållsstödet bör ökas årligen för att kompensera för inflation och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:1829 av Jan Ericson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att återinföra och utveckla vårdnadsbidraget och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:1836 av Jan Ericson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att begränsa barnbidraget och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2053 av Jan Björklund m.fl. (L):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att noga följa utvecklingen vad gäller merkostnadsersättning och omvårdnadsbidrag och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2297 av Åsa Lindhagen m.fl. (MP):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2343 av Magnus Ek (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en behovsprövning av barnbidraget och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2513 av Rickard Nordin (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom det befintliga systemet för föräldrapenningen utöka den tillfälliga föräldrapenningen från 10 till 30 dagar och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2517 av Rickard Nordin (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att ändra föräldrapenningens regler för att ge föräldrar samma möjligheter att tillbringa tid med sitt barn utan att riskera sin ekonomiska trygghet och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2587 av Emma Carlsson Löfdahl m.fl. (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en ny modell för föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2593 av Jan Björklund m.fl. (L):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av den framtida utformningen av det ekonomiska stödet till föräldrar som lever isär, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2018/19:2759 av Johan Forssell m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som ska ta fram förslag på att avskaffa dagens parallella system med underhållsbidrag och underhållsstöd och ersätta dessa med en modell som innebär att fler föräldrar betalar underhåll som motsvarar den egna levnadsstandarden eller taxerade inkomsten och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2760 av Johan Forssell m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska göra relevanta lagändringar för att föräldrapenning på grundnivå, dvs. för den som inte har arbetsinkomst, ska begränsas till 365 dagar och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2779 av Emma Hult m.fl. (MP):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bostadsbidraget ska förbättras och det befintliga bostadsbeståndet ska nyttjas bättre genom att det blir möjligt för inneboende att få bostadsbidrag och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2806 av Jessica Polfjärd m.fl. (M):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att anpassa föräldraförsäkringen efter företagares villkor och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2831 av Mats Green m.fl. (M):

42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bostadsbidragens konstruktion behöver ses över för att minska marginaleffekterna för den som erbjuds arbete, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2018/19:2843 av Annika Carlsson m.fl. (C):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa moderna lösningar för föräldraledighet och barnomsorg som fokuserar på barnets bästa, samt främjar jämställdhet och familjers frihet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2018/19:2860 av Solveig Zander m.fl. (C):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att införa en föräldraförsäkring som bättre passar även föräldrar som driver företag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av underhållsstödet och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2918 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kvalificering genom arbete för full föräldrapenning och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2921 av Johan Forssell m.fl. (M):

45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rätten till efterlevandestöd för barn och ungdomar i HVB- och familjehem samt stödboenden ska avskaffas och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2992 av Christian Carlsson m.fl. (KD):

28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rätt till graviditetspenning och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2997 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om familjens betydelse för barnen och samhället och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att föräldrarna är de viktigaste personerna i barnets liv och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla politiska beslut ska analyseras utifrån vilka konsekvenser de får för familjer och nära relationer och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att politiken ska möjliggöra för föräldrar att få mer tid för barnen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en mer flexibel föräldraförsäkring och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa tvångskvoterings i föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den sjukpenning- och föräldrapenninggrundande inkomsten för föräldralediga bör skyddas i tre år och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa kravet på att de första 180 föräldrapenningdagarna tas ut på sjukpenninggrundande nivå och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa rätt för vårdnadshavare att överlåta föräldrapenningdagar till närstående och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga föräldrapenningdagar ska kunna användas som "dubbeldagar" och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda frågan om en generell graviditetspeng under den sista månaden i graviditeten och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underhållsstödet bör utformas så att det tydligt framgår att det i första hand är föräldrarna som har det ekonomiska ansvaret för sina barn och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att föräldrar får råd och stöd för att i större utsträckning komma överens

om avtal om underhållsbidrag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återbetalningen av underhållsstödet ska baseras på en mer aktuell inkomst för den som är underhållsskyldig, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.